

NCERT Solutions for Class 7th Sanskrit Chapter 12

				'			
Question 1:							
प्रश्नानाम् उत्तराणि एकपदेन लिखत-							
(क) वृक्षे का प्रतिवसति स्म?							
(ख) वृक्षस्य अधः कः आगतः?							
(ग) गजः केन शाखाम् अत्रोटयत्?							
(घ) काष्ठकूट: चटकां कस्या: समीपम् अनयत्?							
(ङ) मक्षिकायाः मित्रं कः आसीत्?							
Answer:							
(क) चटका।							
(ख) गज:							
(ग) शुण्डेन।							
(घ) वीणारवा नाम्न्या: मिक्षेकाया:।							
(ङ) मण्डूक: मेघनाद:।							
Question 2: अधोलिखितानां पदानां लिङ्गं, विभक्तिं वचनञ्च लिखत-							
पदानि	लिङ्गम्		विभक्ति:	वचनम्			
नरस्य							
गुरूणाम्							
केयूरा:							
कीर्तिम्							
भूषणानि							
Answer:							
पदानि	तिङ्गम्	विभक्तिः	वचनम्				
नरस्य	<u>पुँल्लिङ्गम</u>	<u>षष्ठी</u>	एकवचनम्				
गुरूणाम्	पुँल्लिङ्गम्	<u>षष्ठी</u>	बहुवचनम्				
केयूरा:	पुँल्लिङ्गम्	<u>प्रथमा</u>	बहुवचनम्				
कीर्तिम्	स्त्रीलिङ्गम्	<u>द्वितीया</u>	एकवचनम्				
भूषणानि	<u>नपुंसकलिङ्गम</u> ्	<u>द्वितीया</u>	<u>बहुवचनम्</u>				
Question 3:							
श्लोकांशान् योजयत-							
क ख							
विया राजसु पूज्यते न हि धनम् हारा न चन्द्रोज्ज्वलाः							
केयूरा: न विभूषयन्ति पुरुषम् न भातृभाज्यं न च भारकारि							

न चौरहार्य न च राजहार्यम् या संस्कृता धार्यते

मानेत रक्षति पिनेत हिने निगटके तिसा-तिहीन एशः

नातप रक्षात । भराप । हत । मधुन्त । प्रधानापहान । भधुः

वाण्येका समलङ्करोति पुरुषम् कान्तेव चाभिरमयत्यपनीयखेदम्

Answer.

विद्या राजसु पूज्यते न हि धनम् विद्या-विहीन: पशु:

केयूरा: न विभूषयन्ति पुरुषम् हारा न चन्द्रोज्ज्वला:

न चौरहार्यं न च राजहार्यम् 💮 न भातृभाज्यं न च भारकारि

मातेव रक्षति पितेव हिते नियुङ्के कान्तेव चाभिरमयत्यपनीयखेदम्

वाण्येका समलङ्करोति पुरुषम् या संस्कृता धार्यते

Question 4:

एकपदेन प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-

- (क) कः पशुः?
- (ख) का भोगकरी?
- (ग) के पुरुषं न विभूषयन्ति?
- (घ) का एका पुरुषं समलङ्करोति?
- (ङ) कानि क्षीयन्ते?

Answer:

- (क) विद्या विहीन:।
- (ख) विद्या
- (ग) केयूरा चन्द्रोज्ज्वला हारा च।
- (घ) वाणी।
- (ङ) अखिलभूषणानि।

Question 5:

रेखाङ्कितपदानि अधिकृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

- (क) विद्याविहीन: <u>नर:</u> पशु: अस्ति।
- (ख) <u>विद्या</u> राजसु पूज्यते।
- (ग) चन्द्रोज्ज्वलाः <u>हाराः</u> पुरुषं न अलङ्कुर्वन्ति।
- (घ) <u>पिता</u> हिते नियुङ्के।
- (ङ) विद्याधनं <u>सर्वप्रधानं</u> धनमस्ति।

(च) विया <u>दिक्षु</u> कीर्ति तनोति।								
Answer:								
(क) विद्याविहीन: <u>क:</u> पशु: अस्ति?								
(ख) <u>का</u> राजमु पूज्यते?								
(ग) चन्द्रोज्ज्वला: <u>के</u> पुरुषं न अलङ्कुर्वन्ति?								
(घ) <u>क:</u> हिते नियुङ्के?								
(ङ) विद्याधनं <u>कथं</u> धनमस्ति?								
(च) विया कुत्र कीर्ति तनोति?								
Question 6:								
पूर्णवाक्येन प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-								
(क) गुरूणां गुरु: का अस्ति?								
(ख) कीरशी वाणी पुरुषं समलङ्करोति?								
(ग) व्यये कृते किं वर्धते?								
(घ) विद्या कुत्र कीर्ति वितनोति?								
(ङ) माता पिता इव विद्या किं किं करोति?								
Answer:								
(क) गुरुणां गुरु: विद्या अस्ति।								
(ख) संस्कृता धार्यते वाणी पुरुषं समलङ्करोति।								
(ग) व्यये कृति विद्या धनं वर्धते।								
(घ) विद्या दिक्षु कीर्ति वितनोति।								
(इ) विद्या मातेव रक्षति पितेव हिते नियुङ्के।								
Question 7:								
मञ्जूषात: पुँल्लिङ्ग-स्रीलिङ्ग-नपुंसकलिङ्गपदानि चित्वा लिखत-								
विया धनम् संस्कृता सततम् कुसुमम् मूर्धजाः पशुः गुरुः कान्ता								
यथा पुँल्लिङ्गम्	7	त्रीलिङ्गम्	नपुंसकलिङ्गम्					
हारा:	3	भलङ्कृता	भूषणम्					
Answer:								
यथा पुँल्लिङ्गम्	स्त्रीलिङ्गम्	नपुंसकलिङ्गम्						
हारा:	अलङ्कृता	भूषणम्						
पशु:	<u>विद्या</u>	ਪਜਸ੍						
गुरु:	संस्कृता	सततम्						
मूर्धजाः	कोन्ता	कुसुमम्						

********** END ********